

میکروب‌های فضایی

سال‌ها دوستی و رفت و آمد با فضانوردان اتحاد جماهیر شوروی سابق برای من به عنوان یک روزنامه‌نگار ایرانی، شرایطی را فراهم کرد تا لحظاتی از زندگی این قهرمانان سیاره زمین را ثبت کنم که کمتر کسی از وجود آنها اطلاع دارد.

جام جم آنلاین: سال‌ها دوستی و رفت و آمد با فضانوردان اتحاد جماهیر شوروی سابق برای من به عنوان یک روزنامه‌نگار ایرانی، شرایطی را فراهم کرد تا لحظاتی از زندگی این قهرمانان سیاره زمین را ثبت کنم که کمتر کسی از وجود آنها اطلاع دارد.

حال که گردش ایام، روزهایی آرام برایم به ارمغان آورده است، تصمیم گرفته‌ام لذت خواندن داستان‌های هیجان‌انگیز فضانوردان از زندگی و کار در فضا را با شما خواننده محترم شریک باشم.

داستان اولم درباره تجربه منحصر به فرد ولادیمیر ژانیکیف است که چگونه پاک شدنش از هر نوع آلودگی باعث بیمار شدنش در فضا شده است.

سال 1357 سوار بر سایوز - 27 و به همراه الگ ماکارف به ایستگاه فضایی سالیوت - 6 سفر کردم. آزمایش بسیار پیچیده‌ای در این سفر روی ما انجام شد.

گئورگی گرچکو و یوری رمانکو مدتی قبل از ما به ایستگاه فضایی رفته بودند و برنامه این بود که رکورد اقامت در فضا را بشکنند.

ما که مهمانان موقت آنها بودیم، نباید هیچ میکروبی را با خودمان به ایستگاه می‌بردیم تا آنها احیاناً توسط ما بیمار نشوند.

به این دلیل به مدت 10 روز قبل از پرواز فضایی، آنتی‌بیوتیک‌های قوی به ما تزریق کردند تا ما به طور کامل عاری از میکروب‌های مضر شویم. مقدار این آنتی‌بیوتیک‌ها روز به روز بیشتر و بیشتر می‌شد.

این تزریق به عضله کتف انجام می‌گرفت و تا لحظه پوشیدن لباس فضایی ادامه داشت. 2.5 واحد در هر بار! تصور کنید که چه وضعیتی داشتیم. عضلات کتف و دستمان بشدت درد می‌کرد به طوری که حتی نمی‌توانستیم دستمان را حرکت دهیم.

در داخل ناو و قبل از آن که به پشت قرار بگیریم، حال هیچ کدام از ما خوب نبود و درد شدید داشتیم. همزمان به ما داروهای خوراکی ضدباکتری و ضد میکروب هم می‌دادند که در دو تا سه نوبت در هر روز باید می‌خوردیم. من تحمل خوردن را داشتم، اما برای ماکارف دیگر قابل تحمل نبود.

به هر حال من و او در زمان پرتاب مثل لوازم جراحی «استریل‌« شده بودیم و اصلاً میکروب یا باکتری مضر در بدنمان یافت نمی‌شد.

ما دو نفر توانستیم بخوبی کارمان را پیش ببریم و ناومان را به ایستگاه فضایی متصل کردیم. طبق برنامه با فضانوردان ساکن، پژوهش‌های مشترک را انجام دادیم و بالاخره به زمین بازگشتیم اما پس از بازگشت تازه مشخص شد که بدن «تمیز و عاری از میکروب« ما، مهمانپذیر میکروب‌هایی شده که در ایستگاه فضایی وجود داشته است.

سال‌های زیادی هم من و هم ماکارف مشکل داشتیم. مشکلات حساسیت، ناراحتی‌های پوستی و... که خیلی ما را اذیت کرد، اما به هر حال این آزمایش نشان داد نباید به تصور عاری بودن ایستگاه‌های فضایی از میکروب، فضانوردان را کاملاً «استریل« کرد تنها «سالم بودن« برای سفر به ایستگاه فضایی کافی است.

سیروس برزو - جام جم